

Riigikogu sotsiaalkomisjon
sotsiaalkomisjon@riigikogu.ee

Meie 29.10.2026 nr 2-2/3813-1

Muudatusettepanek eelnõule 1005 SE

Austatud sotsiaalkomisjoni esimees

Palume Riigikogu sotsiaalkomisjonil lisada töövaidluse lahendamise seaduse eelnõu (1005 SE) juurde täiendavad maksukorralduse seaduse (MKS) muudatused, mis on seotud töövaidluskomisjoni (TVK) õigusega saada Maksu- ja Tolliametilt (EMTA) vaidluste lahendamiseks vajalikke mitteresidendist tööandja andmeid.

Muudatus oli varem töövaidluse lahendamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõus, mis on läbinud kaks kooskõlastusringi. Kõnealust ettepanekut ajendab asjaolu, et Tööinspeksioon arendab Tööelu Infosüsteemi (TEIS) töövaidluste moodulit, millega luuakse võimalus esitada dokumente TEIS-i vahendusel (nagu tehakse kohtumenetluses e-toimiku portaalis) ning tagada menetlusega seotud isikutele (s.o nii TVK kui ka vaidluspooled) juurdepääs kõigile töövaidluse toimiku materjalidele kogu menetluse vältel. Mooduli valmimine on planeeritud 2027.a I pooles. Töövaidluste mooduli kasutuselevõtuks on vajalik luua seaduses õiguslik alus mitteresidendist tööandja andmete edastamiseks ning seetõttu on vajalik ka MKS-i täiendamine esimesel võimalusel.

Muudatusettepanek on varem nimetatud eelnõu koosseisus saanud kooskõlastuse Rahandusministeeriumilt ja EMTA-lt.

Eelnevast tulenevalt palume lisada töövaidluse lahendamise seaduse (1005 SE) eelnõu juurde järgmine MKS muudatus:

Maksukorralduse seaduse paragrahvi 29 täiendatakse punktiga 18² järgmises sõnastuses:
„18²) töövaidluskomisjonile töötaja ja mitteresidendist tööandjana registreeritud tööandja vahelise töövaidluse lahendamiseks;“.

Selgitus: Muudatusega antakse maksuhaldurile õigus avaldada töövaidluskomisjonile (TVK) töövaidluse lahendamiseks mitteresidendist tööandjana registreeritud tööandja andmeid. TvLS § 2 lõike 1 punkti 1 kohaselt lahendab TVK töötaja ning Eestis registreeritud, Eestis filiaali kaudu tegutseva või mitteresidendist tööandjana registreeritud tööandja vahelisest töösuhtest ning töösuhte ettevalmistamisest tekkinud töövaidlusi. Kuigi seaduse järgi on TVK pädev lahendama individuaalseid töövaidlusi, mille üks osapool on mitteresidendist tööandjana registreeritud tööandja, puudub TVK-l ligipääs mitteresidendist tööandja andmetele. See takistab mitteresidendist tööandjaga seotud töövaidluste kiiret ja kvaliteetset lahendamist.

Mitteresidendist tööandja andmeid vajab TVK menetluse algusest peale. TVK-l on

töövaidlusavalduse saabumisest alates kolm päeva, et otsustada, kas võtta avaldus menetlusse või mitte (TvLS § 27 lg 1). Juba menetlusse võtmise üle otsustamise määruks tuleb kajastada vaidluse osapoolte andmeid. Lisaks on kogu menetluse vältel ajakohaste andmete olemasolu vajalik menetluskohanduste kätetoimetamiseks. Sealjuures võib TVK-l olla vajadus kontrollida mitteresidendist tööandja andmete ajakohasust menetluse vältel mitmel korral, sest andmete ajakohasust tuleb kontrollida näiteks istungipäeval, otsuse kirjutamise hetkel ja menetluse kestel määruste jt dokumentide kätetoimetamisel.

Seni on mitteresidendist tööandjaga seotud vaidluste lahendamisel tulnud andmete puudumise tõttu ette mitmesuguseid takistusi. Näiteks on ette tulnud vaidlusi, kus kogu tööandjale dokumentide kätetoimetamine tuleb korraldada Ametlike Teadaannete kaudu, mis on ajakulukas. Samuti on juhtunud, et töötaja viidatud mitteresidendist tööandja esindaja Eestis ei võta oma seotust töötajaga omaks. Kui puudub ligipääs mitteresidendist tööandja andmetele, siis näiteks juhul, kui mitteresidendist tööandja esindaja ilmub TVK istungile, võib TVK-l olla keeruline veenduda, kellega täpselt on tegu ning kas ja mis alustel on tal õigus tööandjat esindada.

Mitteresidendist tööandja andmed on olemas Maksu- ja Tolliametil (EMTA). MKS-i § 18 lõike 1 punkti 7 kohaselt peab enne Eestis tegevuse alustamist end EMTA-s registreerima mitteresidendist tööandja (sh renditööjõu vahendaja, füüsilisest isikust ettevõtja, välisesindus, välisriigi muu asutus, rahvusvaheline organisatsioon ja selle esindus), kelle töötajad töötavad Eestis. MKS § 22 lõike 1 kohaselt tuleb mitteresidendist tööandja registreerimiseks esitada EMTA-le avaldus, kuhu on märgitud: 1) mitteresidendist tööandja nimi; 2) tööandja postiaadress asukohamaal, kui see on olemas; 3) tööandja postiaadress Eestis, kui see on olemas; 4) tööandjat esindava isiku nimi ja postiaadress; 5) tööandja või tema volitatud isiku allkiri.

Edaspidi, kui TVK-sse pööratakse töötaja ja mitteresidendist tööandja vahelise vaidluse lahendamiseks ning on vaja kontrollida andmeid, saadab TVK dokumendihalduse spetsialist päringu EMTA-le mitteresidendist tööandja andmete saamiseks. Kuigi MKS § 29 punkt 18 annab maksuhaldurile õiguse avaldada maksusaladust sisaldavat teavet Tööinspeksioonile riiklikuks järelevalveks tööalaste õigusaktide täitmise üle, ei ole töövaidluse lahendamise puhul tegemist riikliku järelevalvega ning viidatud säte ei võimalda mitteresidendi andmeid TVK-le avaldada. Lisaks, TvLS §-st 24 kohaselt kohaldatakse TVK-s TsMS-is menetluskohanduste kätetoimetamise kohta sätestatud ning TsMS § 306 lõike 4 kohaselt on vaidlusorganil õigus menetluskohanduste kätetoimetamiseks nõuda riigi või kohaliku omavalitsuse andmekogu vastutavalt või volitatud töötajalt andmeid menetlusosalise või juriidilisest isikust menetlusosalise seadusliku esindaja või tunnistaja elukoha kohta ja muid kontaktandmeid. Paraku ei ole TvLS § 24 ja TsMS § 306 lõike 4 koostõrju piisav maksusaladust sisaldavate andmete avaldamiseks, kuivõrd selge õiguslik alus MKS-is puudub. Seega, et tagada efektiivne ja kiire töövaidluste lahendamine mitteresidendist tööandjaga seotud vaidlustes, tuleb MKS-i täiendada viisil, mis annab selge aluse mitteresidendist tööandjana registreeritud tööandja andmete avaldamiseks TVK-le.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liina Vahtras

majandus- ja tööstusminister

Lisaadressaadid: Maksu- ja Tolliamet
Rahandusministeerium

Liis Tõnismaa +372 5919 3271

Liis.Tonismaa@mkm.ee